

försäkringsfondens placering och förvaltning, varom ju förslag från Kungl. Maj:t är att förvänta först till nästkommande års Riksdag.

På grund av vad jag sålunda anfört, tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen ville för det fall, att Kungl. Maj:ts förslag angående pensionsförsäkring blir av Riksdagen godkänt, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida och under vilka villkor pensionsförsäkringsfondens avkastning må i viss utsträckning tagas i anspråk för åtgärder, avseende att förebygga invaliditet, ävensom, därest denna utredning därtill föranleder, för Riksdagen framlägga förslag i ämnet i samband med avgivande till Riksdagen av förslag angående fondens placering och förvaltning.

Stockholm den 11 april 1913.

Sven Persson.

Nr 294.

Av herrar **Kronlund m. fl.**, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmän pensionsförsäkring m. m.*

Med livligt erkännande av att Kungl. Maj:ts till Riksdagen nyligen avlämnade proposition till allmän pensionsförsäkring m. m. till sina huvudsakliga delar innebär en lycklig lösning av den för Sveriges folk så viktiga och betydelsefulla frågan hava vi dock ansett, att propositionen i några delar bör ändras och jämkas.

Den i § 5 införda bestämmelsen därom att från pensionsavgifts erläggande undantaga alla dem, som hava en förmögenhet av minst 6,000 kronor, synes oss icke fullt tillfredsställande. Det är ju visserligen sant, att en sådan bestämmelse medför i det stora hela en vinst för försäkringsfonden och att å andra sidan ett borttagande av denna bestämmelse skulle medföra en sänkning öfver hela linjen av avgiftspensionens belopp för såväl män som kvinnor. I likhet med vad kom-

merskollegium i ärendet yttrat anse vi, att den omständigheten, att upptagandet i försäkringen av en viss samhällsklass kommer att inverka på såväl kostnaderna för försäkringens genomförande som avgiftsförsäkringarnas storlek, icke kan vara av avgörande betydelse. Genom det föreslagna förmögenhetsstrecket blir största delen av landets jordägareklass utesluten från möjligheten att för sig ernå en fullständig avgiftspension och i många fall från möjligheten att ernå någon avgiftspension alls. Om vi sålunda måste yrka på borttagande av nämnda förmögenhetsstreck anse vi å andra sidan, att man genom lämpliga åtgärder bör söka sörja för att avgiftspensionens storlek blir bibehållen till det av Kungl. Maj:t angivna belopp nämligen 30 % av erlagda avgifter. I detta avseende synes man kunna ifrågasätta den bestämmelsen, att ehuru alla innehavare av förmögenhet sålunda skulle bidra till avgiftspensionen, endast de som vid tiden för pensionens utgående hade en årlig inkomst understigande exempelvis 1,900 kronor skulle komma i åtnjutande av avgiftspensionen. Om den sålunda föreslagna bestämmelsen icke skulle medföra åsyftad verkan nämligen bibehållande av avgiftspensionernas af Kungl. Maj:t föreslagna storlek torde man lämpligen kunna införa stegrade pensionsavgifter för större inkomsttagare i stigande skala t. ex. om inkomsten uppgår till mellan 3,000 kronor—6,000 kronor pensionsavgiften skulle uppgå till 25 kronor, om inkomsten uppgår till 6,000—12,000 kronor pensionsavgiften skulle bli 50 kronor o. s. v. i den mån denna stegring vore för ändamålet behöflig.

Man kan ju häremot invända, att genom dylika bestämmelser principen om självpensioneringen i väsentlig grad frånginges och att pensionsavgifterna därigenom finge i övervägande grad karaktären av beskattning. Den invändningen må vara så riktig som helst, men det kan dock icke förnekas, att det måste vara med billighet och rättvisa överensstämmande, att de bättre situerade i samhället få på detta sätt direkt bidra till folkpensioneringen. Det är genom de samhällsmedlemmars armar och arbete, vilka endast i arbetskraften hava sitt kapital, som förmögenheterna i vårt land till stor del bildas och förökas, och därför böra enligt vårt förmenande innehavarna av en större förmögenhet eller inkomst även direkt bidra till pensionering av dem, som sålunda bidragit till förmögenhetens skapande.

Slutligen synes vara nödvändigt att för genomförandet av den av oss föreslagna bestämmelsen öka det kapital, som fordras för den nuvarande generationens medtagande i försäkringen. Vi anse jämväl, att det varit lyckligt om uti övergångsbestämmelserna Kungl. Maj:t kunnat följa herr Brantings reservation, men, då finansieringen av den före-

slagna allmänna pensionsförsäkringen med dessa övergångsbestämmelser synbarligen torde medföra alltför stora svårigheter, hava vi tyvärr nödgats avstå från ett bestämt yrkande i detta avseende. Vi vilja därför endast nu framställa ett ytterligare ändringsförslag i avseende å en detalj i den kungl. propositionen, nämligen rörande sammansättningen av de föreslagna pensionsnämnderna. Till ordförande i nämnden och suppleant för honom anse vi icke böra få ifrågakomma vederbörande fattigvårdsordförande och kommunalnämndsordförande. Vi anse nämligen det vara av synnerligen stor vikt, att den allmänna folkpensioneringen icke i något avseende får en bismak av fattigvård. Pensionen bör vara en rätt som medborgaren har att kräva av staten och icke en nådegåva, som i allmänna meningen kännetecknar fattigvården. Därför bör enligt vår mening en sammanblandning av fattigvårdens och pensionsförsäkringens funktionärer undvikas i möjligaste måtto.

Med stöd av vad vi sålunda anfört få vi vördsamt hemställa

att Riksdagen ville besluta följande ändringar i förslaget till lag om allmän pensionsförsäkring, nämligen att ur § 5 borttages bestämmelsen om att från avgiftsplikt skall undantagas innehavare av förmögenhet av minst 6,000 kronor; att i § 4 göres det av oss här ovan föreslagna tillägg om utgående av en stegrad avgift för större inkomstagare; att i § 8 införes bestämmelser därom att endast de personer som vid tiden för pensionens utgående hava en årlig inkomst understigande 1,500 kronor äro berättigade uppbära avgiftspension; att slutligen det för den nuvarande generationens medtagande i försäkringen beräknade kapital höjes till erforderligt belopp; samt att i § 21 göres det tillägg, att till ordförande eller ordförandes suppleant må icke förordnas fattigvårds- eller kommunalnämndsordförande.

Stockholm den 7 april 1913.

G. Kronlund.

Oscar Bogren.

K. M. Andersson.

A. Danielsson.